

Cauza C-769/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

21 octombrie 2019

Instanța de trimitere:

Spetsializiran nakazatelen sad (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

7 octombrie 2019

Cealaltă parte din procedură:

Spetsializirana prokuratura

Inculpați:

UC

TD

Obiectul litigiului principal

Rechizitoriu care prezintă anumite neregularități, și anume o descriere a faptelor imprecisă, contradictorie și incompletă, pe baza căruia persoanele față de care se efectuează urmărirea penală au fost trimise în judecată. Măsuri de remediere a acestor neregularități

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea articolului 6 din Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale, precum și compatibilitatea unei legi naționale cu această dispoziție.

Cererea este formulată în temeiul articolului 267 TFUE.

Întrebarea preliminară

O lege națională care, atunci când un rechizitoriu prezintă neregularități (conținutul acestuia fiind imprecis, contradictoriu și incomplet), nu permite nicio posibilitate de remediere a acestor neregularități prin îndreptări efectuate de procuror în ședința de judecată pregătitoare în cadrul căreia au fost constatate neregularitățile, însă în schimb obligă instanța să închidă de fiecare dată procedura și să restituie cauza parchetului în vederea întocmirii unui nou rechizitoriu este compatibilă cu articolul 6 din Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (JO 2012, L 142, p. 1), cu principiul judecării într-un termen rezonabil în conformitate cu articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, cu principiul supremației dreptului Uniunii și cu principiul respectării demnității umane, dacă astfel se ajunge la o amânare semnificativă a procedurii penale, iar neregularitățile ar fi putut să fie remediate imediat în cadrul ședinței de judecată?

Dispozițiile de drept al Uniunii și jurisprudența Uniunii Europene invocate

Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale; compatibilitatea unei legi naționale cu articolul 6

Hotărârea din 5 iunie 2018, Kolev (C-612/15, EU:C:2018:392).

Dispoziții de drept național invocate

Nakazatelno protsesualen kodeks (Codul de procedură penală, denumit în continuare „NPK”) - articolele 246-249, articolul 242, articolul 287, articolul 55, articolul 178, articolul 180 și articolul 348

Zakon za normativnite aktove (Legea privind actele normative) - articolul 46 alineatul 2

Hotărârea de interpretare nr. 2 a Varhoven kasatsionen sad (Curtea Supremă de Casație, Bulgaria) din 7 octombrie 2002

Hotărârea de interpretare nr. 6 a Varhoven kasatsionen sad din 19 februarie 2018

Hotărârea nr. 14 a Konstitutsionen sad (Curtea Constituțională, Bulgaria) din 9 octombrie 2018

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Față de UC și TD a fost deschisă urmărirea penală, față de primul, pentru conducerea unui grup infracțional organizat (în asociere cu alte persoane, deja condamnate în cadrul procedurii) având ca scop săvârșirea unor infracțiuni prevăzute la articolul 159a din Nakazatelen kodeks (Codul penal, denumit în continuare „NK”) (trafic de persoane, în speță de prostituate) în țară și în străinătate, cu scopul îmbogățirii (faptă care constituie o infracțiune în temeiul articolului 321 din NK), iar față de cel din urmă, pentru participare la această grupare de crimă organizată. În plus, UC este acuzat că ar fi recrutat - punând în aplicare o decizie a grupului infracțional organizat, în trei cazuri distincte - trei femei pentru prostituție prin promiterea unor beneficii (faptă care constituie o infracțiune în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolelor 159d, 159a alineatul [2] punctul 6 și alineatul 1 din NK), precum și pentru deținerea unei substanțe stupefiante (faptă care constituie o infracțiune în temeiul articolului 354a din NK).
- 2 Rechizitoriul a fost depus la 18 aprilie 2019, ședința pregătitoare s-a desfășurat cu succes la 27 septembrie 2019.
- 3 După audierea părților în cadrul ședinței pregătitoare, Tribunalul a constatat că rechizitoriul prezintă anumite neregularități, și anume ambiguități, omisiuni și contradicții. În acest sens, sunt în discuție următoarele: sunt furnizate informații contradictorii cu privire la locul în care a fost săvârșită infracțiunea prevăzută la articolul 321 din NK.
- 4 În partea referitoare la situația de fapt, se arată că grupul infracțional organizat își desfășura activitatea pe întreg teritoriul național, fiind menționate diferite orașe – Sofia, Bansko, Plovdiv și altele – , în timp ce, în partea finală, este menționat doar orașul Sofia. Prin urmare, există o contradicție între partea referitoare la situația de fapt și partea finală, în ceea ce privește locul săvârșirii infracțiunii: întregul teritoriu național sau doar Sofia.
- 5 Sunt furnizate informații contradictorii în ceea ce privește momentul recrutării uneia dintre femei în vederea practicării prostituției. În partea referitoare la situația de fapt, este menționată o recrutarea, în anul 2016, a unei femei care ar fi lucrat ca prostituată în Sofia și în Plovdiv, în vara anului 2016, de asemenea în localități de vacanță de pe litoral, iar în luna decembrie a anului 2016, din nou în Sofia; aceasta înseamnă că recrutarea ca atare ar fi trebuit să aibă loc înainte de vara anului 2016. În schimb, în partea finală, se menționează că UC ar fi recrutat această femeie în luna decembrie a anului 2016, în Sofia. Prin urmare, există o contradicție între partea referitoare la situația de fapt și partea finală în ceea ce privește momentul săvârșirii infracțiunii: anterior verii anului 2016 sau în luna decembrie a anului 2016.
- 6 Lipsesc orice informații referitoare la situația de fapt în ceea ce privește acuzația potrivit căreia grupul infracțional organizat ar fi decis ca UC să recruteze cele trei

femei în vederea practicării prostituției. Această lipsă reflectă caracterul incomplet al rechizitoriului.

- 7 Infrațiunea privind deținerea de stupefiante este descrisă în mod neclar, întrucât se menționează doar că substanța stupefiantă ar fi fost găsită la domiciliul lui UC și nu este clar dacă se pretinde că, în acel loc, s-ar fi aflat în posesia sa. Acest aspect constituie o ambiguitate.
- 8 Procurorul și-a exprimat disponibilitatea de a remedia imediat aceste neregularități, prin intermediul clarificărilor necesare în cadrul ședinței pregătitoare.
- 9 Instanța de trimitere consideră că rechizitoriul ar fi fost legal din punct de vedere formal dacă procurorul ar fi efectuat aceste clarificări. Ulterior, Tribunalul ar putea proceda la efectuarea celorlalte acte de procedură.
- 10 Cu toate acestea, există o restricție formală: legea națională nu permite procurorului să remedieze neregularitățile rechizitoriului în cadrul ședinței pregătitoare. Legea națională impune închiderea procedurii jurisdicționale și restituirea cauzei la parchet, care trebuie să întocmească un nou rechizitoriu, pe care să îl depună din nou la instanță, care va delibera în cadrul unei noi ședințe, ceea ce, în general, conduce la o întârziere de câteva luni.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

Cu privire la neregularitățile rechizitoriului

- 11 Rechizitoriul constă într-o parte referitoare la situația de fapt, în care este prezentată acuzarea în fapt, și o parte finală, în care este prezentată acuzarea în drept. De regulă, în partea finală sunt menționate elementele de fapt principale, precum locul și momentul săvârșirii infracțiunii, precum și actele prin care sunt îndeplinite elementele constitutive ale infracțiunii.
- 12 O contradicție între partea referitoare la situația de fapt și partea finală sau lipsa unor informații privind situația de fapt relevante pentru calificarea juridică echivalează cu lipsa unor informații suficient de clare privind situația de fapt în ceea ce privește acuzarea. Prin urmare, aceste neregularități sunt considerate încălcări grave ale normelor de procedură, care afectează dreptul inculpatului de a lua cunoștință de fapta pe care este acuzat că a săvârșit-o. O încălcare a normelor de procedură este substanțială în cazul în care a determinat o restrângere a drepturilor procedurale ale inculpatului sau ale celorlalte părți interesate, iar aceasta nu a fost remediată (articolul 348 alineatul 3 punctul 1 din NPK).
- 13 În conformitate cu articolul 55 alineatul 1 din NPK, inculpatul are dreptul să știe de săvârșirea cărei infracțiuni și pe baza căror probe este învinuit.

- 14 La punctul 4.2 din hotărârea de interpretare nr. 2/02, Varhoven kasatsionen sad arată că „procurorul trebuie să indice în mod obligatoriu, în partea din rechizitoriu referitoare la situația de fapt, elementele de fapt care atestă conformitatea cu elementele constitutive ale infracțiunii și participarea inculpatului la săvârșirea acesteia [...] Printre acestea se numără de asemenea momentul și locul săvârșirii infracțiunii [...] Lipsa menționării tuturor elementelor din această categorie constituie o încălcare substanțială a normelor de procedură [...]”.

Reglementarea națională privind remedierea încălcărilor substanțiale ale normelor de procedură în cazul unui rechizitoriu ambiguu, incomplet și contradictoriu

- 15 Procedura penală cuprinde două faze, una precontencioasă și una contencioasă. Faza contencioasă începe odată cu depunerea rechizitoriului, în care sunt prezentate în mod detaliat motivele de fapt și de drept ale acuzării.
- 16 După depunerea rechizitoriului, se alocă un termen de două luni pentru stabilirea unei ședințe pregătitoare. Scopul acestei ședințe pregătitoare constă în examinarea anumitor împrejurări, una dintre acestea fiind legalitatea rechizitoriului. Această apreciere este definitivă (după expirarea termenului de introducere a unei căi de atac sau după confirmarea deciziei de către a doua instanță). Nu este permisă formularea, într-un moment ulterior, a unei noi obiecții împotriva legalității rechizitoriului.
- 17 O copie a rechizitoriului este transmisă tuturor părților interesate (inculpaților și victimelor), acestea putând prezenta observații în termen de șapte zile. Dezbaterile pregătitoare poate fi amânate în termen de trei luni, în cazul în care una dintre părți nu a fost găsită sau atunci când nu a expirat încă termenul de șapte zile.
- 18 În cazul în care procedura este pusă în mișcare în cadrul acestei ședințe pregătitoare, instanța și părțile dezbate numeroase aspecte, printre altele pe acela dacă rechizitoriul prezintă neregularități (inclusiv ambiguități, omisiuni și contradicții), din a căror cauză acuzarea nu este comprehensibilă. După audierea tuturor părților, instanța decide cu privire la acest aspect.
- 19 În cazul în care instanța constată că rechizitoriul conține neregularități (prezintă o contradicție, o omisiune sau o ambiguitate), aceasta încheie procedura jurisdicțională și restituie cauza la parchet, indicând neregularitățile.
- 20 Procedura precontencioasă este reluată. Parchetul dispune de o lună pentru a întocmi un nou rechizitoriu. După ce a fost întocmit, acesta este depus la instanță. Din nou, este deschisă faza contencioasă a procedurii și sunt parcurse etapele sus-menționate: stabilirea unei noi ședințe pregătitoare în termen de două luni, citarea părților și reexaminarea rechizitoriului. În cazul în care se constată că neregularitățile nu au fost remediate sau în cazul în care există noi neregularități, procedura jurisdicțională este închisă din nou, iar cauza este restituită la parchet.

Reglementarea națională privind modificarea acuzației

- 21 Acuzația formulată în rechizitoriu poate fi modificată de parchet cu următoarele două condiții: ședința pregătitoare a avut loc și a fost începută ancheta judiciară, mai exact, activitatea de cercetare judecătorească, au fost deja administrate probe noi, care conduc la concluzia că infracțiunea prezintă alte caracteristici, existând, prin urmare, o modificare esențială a părții referitoare la situația de fapt expusă în rechizitoriu, în conformitate cu articolul 287 alineatul 1 din NPK.
- 22 Acuzația nu poate să facă obiectul unei modificări, în conformitate cu articolul 287 alineatul 1 din NPK, pentru a remedia o neregularitate a rechizitoriului, care exista deja la data întocmirii acestuia. Acest lucru este considerat o încălcare a legii, întrucât în acest mod este eludată procedura prevăzută de lege pentru remedierea neregularităților rechizitoriului.

Reglementarea națională privind remedierea unei erori materiale vădite

- 23 O eroare materială vădită este o divergență tehnică între intenția formată și cea exprimată în scris a procurorului, cum ar fi o denumire scrisă eronată, o dată eronată sau altceva similar. În cazul unei erori materiale vădite, instanța stabilește o dată pentru ședința principală pe fond și însărcinează procurorul cu remedierea erorilor în termen de șapte zile. În cazul în care procurorul nu efectuează îndreptarea în termen, instanța anulează această dată și închide procedura jurisdicțională, restituind cauza la parchet pentru întocmirea unui nou rechizitoriu. În continuare, se procedează astfel cum s-a menționat la punctele 19-21.
- 24 În practică, această eroare materială vădită este remediată prin declarația procurorului, în cadrul ședinței pregătitoare. Remedierea are loc de îndată ce instanța indică procurorului existența erorii, iar procurorul lămurește oral, în cadrul ședinței, ceea ce a intenționat să transmită. Astfel, procedura jurisdicțională nu este închisă, iar cauza nu este restituită la parchet pentru întocmirea unui nou rechizitoriu.

Hotărârea nr. 14 pronunțată de Konstitutionsen sad la 9 octombrie 2018

- 25 Această reglementare cu privire la remedierea erorilor tehnice vădite a fost instituită în anul 2017 și se opune tradiției juridice naționale consacrate, conform căreia orice încălcare a normelor de procedură la întocmirea rechizitoriului, chiar și cea mai neesențială, poate fi remediată numai într-un mod, și anume prin închiderea procedurii jurisdicționale și restituirea cauzei la parchet, în vederea întocmirii unui nou rechizitoriu. Pentru acest motiv, noua reglementare a fost imediat contestată la Konstitutionsen sad.
- 26 Konstitutionsen sad a ajuns la concluzia conform căreia îndreptarea unei erori materiale vădite în rechizitoriu nu era comparabilă cu modificarea acestuia, motiv

pentru care ar fi fost justificată instituirea unui regim procedural specific în vederea remedierii sale.

- 27 În același timp, Konstitutsionen sad a precizat că nu era legal să se utilizeze instituția remedierii unei erori materiale vădite pentru a se obține, în realitate, modificarea acușării.
- 28 Totodată, Kostitutsionen sad a atras atenția, în timp ce discuta o altă problemă (și anume că nu este posibil pentru o instanță superioară să anuleze hotărârea din cauza neregularităților rechizitoriului, după discutarea explicită a acestora în cadrul ședinței pregătitoare și adoptarea unei decizii definitive în acest sens), asupra importanței dezbaterii cauzei într-un termen rezonabil. În plus, în cadrul acestei dezbateri, Konstitutsionen sad a considerat că există posibilitatea de a remedia neregularitățile rechizitoriului în conformitate cu articolul 249 alineatul 4 punctul 1 din NPK (inclusiv ambiguitatea, caracterul incomplet și contradictoriu) în etapa contencioasă, și anume, fără anularea hotărârii și restituirea către parchet în vederea întocmirii unui nou rechizitoriu.
- 29 Legislația națională nu prevede o asemenea posibilitate de a remedia neregularitățile rechizitoriului după desfășurarea ședinței pregătitoare. Poziția Konstitutsionen sad, citată anterior, nu a condus la o modificare a legislației sau a jurisprudenței.

Importanța instituției prevăzute la articolul 249 din NPK pentru dreptul național

- 30 Într-o mare parte din cauzele penale, în cursul ședinței pregătitoare, sunt constatate contradicții, ambiguități și omisiuni în cuprinsul rechizitoriului. Acest lucru face necesară închiderea procedurii jurisdicționale și restituirea cauzei la parchet. Această împrejurare determină o întârziere de mai multe luni. În anumite cazuri, procedura de îndreptare a neregularităților rechizitoriului este reiterată de mai multe ori.
- 31 În majoritatea cazurilor, aceste neregularități ar putea fi remediate imediat, iar întârzierea de mai multe luni ar putea fi evitată.

Interpretarea în cazul existenței unei lacune legislative

- 32 În cazul în care un act normativ este incomplet, este necesar, pentru cazurile care nu sunt reglementate de acesta, să se aplice dispozițiile privind cazuri similare, în măsura în care acest lucru este în conformitate cu scopul actului normativ. În lipsa unor astfel de dispoziții, raporturile juridice trebuie să fie reglementate în conformitate cu principiile fundamentale ale dreptului Republicii Bulgaria (articolul 46 alineatul 2 din Zakon za normativnite aktove).

Normele privind citarea

- 33 Părțile la procedură, inclusiv inculpații și victimele, sunt citate în scris. Citațiile constau dintr-un text tipărit pe o foaie de hârtie. Textul cuprinde numele persoanei, calitatea procesuală în care este citată persoana, și anume în calitate de inculpat sau de victimă, precum și drepturile și obligațiile acesteia. Aceste citații nu sunt puse într-un plic netransparent, conținutul lor nu este nicidecum ascuns unor terțe persoane, care nu sunt destinatari. În cazul în care persoana respectivă nu este găsită la adresă, citația este comunicată anumitor terți, pentru a fi transmisă ulterior destinatarului. Pentru aceste persoane, prin intermediul cărora este efectuată comunicarea, citația este integral accesibilă.

Importanța termenului rezonabil pentru judecarea cauzei penale

- 34 Un principiu în judecarea cauzelor penale este cerința privind termenul rezonabil (articolul 22 alineatul 1 din NPK).
- 35 Potrivit articolului 6 paragraful 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cauza trebuie judecată într-un termen rezonabil. Într-o serie de decizii, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a criticat restituirea cauzei parchetului pentru întocmirea unui nou rechizitoriu, atunci când acest lucru a survenit după începerea dezbaterii fondului, inclusiv de către a doua sau a treia instanță.

Legătura întrebării preliminare cu cauza C-612/15

- 36 Prezenta întrebare este formulată pe baza unor argumente expuse în Hotărârea Curții din 5 iunie 2018, Kolev (C-612/15) și care susțin prezumția instanței de trimitere potrivit căreia dreptul național nu corespunde dreptului Uniunii în măsura în care prevede un regim ineficient de remediere a neregularităților rechizitoriului.
- 37 Întrebarea preliminară privește modul de a proceda în vederea unei remedieri adecvate a neregularităților rechizitoriului. Soluția națională este „un pas în spate”, și anume închiderea procedurii jurisdicționale și restituirea cauzei în faza prejuristică, în care este întocmit un nou rechizitoriu, care trebuie depus din nou la instanță, este necesar să se inițieze o nouă procedură jurisdicțională, precum și o nouă ședință pregătitoare și să se efectueze o nouă examinare a rechizitoriului, acest lucru repetându-se, în unele cazuri, de mai multe ori.
- 38 Totodată, din anumite considerente menționate în Hotărârea Kolev (C-612/15), s-ar putea deduce că Curtea de Justiție consideră în alt mod legalitatea remedierii neregularităților, și anume printr-un „pas în față”, mai exact, prin faptul că instanța, imediat după constatarea acestora, dă procurorului, chiar în timpul ședinței de judecată, posibilitatea de a îndrepta neregularitățile (a se vedea punctele 67, 71, 74, 94 și 95 din hotărâre).

- 39 După prezentarea concluziilor în cauza C-612/15, legea națională a fost modificată prin prevederea unei ședințe pregătitoare, și anume instanța națională este deja obligată să inițieze faza contencioasă a procedurii constatând, în cadrul acestei ședințe pregătitoare, orice eventuale neregularități ale rechizitoriului, ținând seama de obiecțiile apărării în această privință. Prima acțiune menționată de Curtea de Justiție la punctul 67 din Hotărârea Kolev (C-612/15), („[...] ea trebuie să deschidă faza jurisdicțională a procedurii [...]”) este deja prevăzută în mod imperativ de legea națională.
- 40 Cu toate acestea, legea națională nu permite a doua acțiune, și anume ca instanța „să remedieze ea însăși aceste neregularități”. Legea națională nu permite ca instanța, după ce a arătat în mod clar procurorului neregularitățile, să îi dea acestuia posibilitatea, în aceeași ședință, să le îndrepte, iar apoi, în cadrul aceleiași ședințe, să verifice dacă aceste erori au fost în mod efectiv îndreptate, ținând seama de observațiile apărării.

Cu privire la aplicarea dreptului Uniunii la situația de fapt din litigiul principal

- 41 Cu privire la aplicarea articolului 6 alineatul (1) a doua teză din Directiva 2012/13, această dispoziție impune furnizarea „cu promptitudine” a informațiilor cu privire la fapta penală care constituie obiectul acușării. Acesta este motivul pentru care se ridică întrebarea dacă această cerință este îndeplinită atunci când o lege națională întârzie în mod artificial remedierea neregularităților informațiilor cu privire la acușare. Mai concret, în cazul în care, precum în cauza principală, procurorul își exprimă disponibilitatea de a remedia neregularitățile rechizitoriului (contradicție, ambiguitate, caracter incomplet), însă legea națională nu permite acest lucru.
- 42 Potrivit articolului 6 alineatul (3) din Directiva nr. 2012/13, este necesar să se ofere informații detaliate cu privire la acușare „cel târziu la prezentarea fondului acușării în instanță”. Curtea a precizat deja, la punctul 99 din Hotărârea Kolev (C-612/15), că data limită pentru furnizarea unor informații detaliate cu privire la acușare trebuie să fie anterioară începerii de către instanță a examinării pe fond a acușării. Prin urmare, Curtea admite ca această informare să fie efectuată după ce cauza a fost dedusă judecătii, mai concret, în cadrul ședinței pregătitoare, în care este discutată chestiunea referitoare la neregularitățile rechizitoriului. În consecință, din articolul 6 alineatul (3) din Directiva 2012/13, astfel cum a fost interpretat de Curte la punctul 99 din Hotărârea Kolev (C-612/15), nu reiese niciun obstacol în ceea ce privește remedierea neregularităților rechizitoriului în cadrul ședinței pregătitoare.
- 43 Legea națională exclude în mod categoric această posibilitate, printr-o interpretare mai strictă și mai textuală a dreptului la informare cu privire la acușare, conform căreia informațiile detaliate cu privire la acușare trebuie să fie furnizate odată cu rechizitoriul, la data depunerii acestuia la instanță; la o dată ulterioară, cu alte cuvinte prin îndreptarea rechizitoriului în ședința pregătitoare, acest lucru nu este

posibil. În cazul în care rechizitoriul prezintă neregularități, procedura jurisdicțională este închisă din acest motiv, cauza este restituită la parchet, acesta întocmește un nou rechizoriu, pe care îl prezintă instanței. Astfel, furnizarea de informații detaliate cu privire la acuzare este asigurată de noul rechizoriu, mai exact odată cu depunerea acestuia la instanță¹.

- 44 Se pune, așadar, întrebarea dacă această interpretare națională, într-un sens mai restrictiv, a dreptului inculpatului de a fi informat cu privire la acuzare corespunde sensului real al articolului 6 alineatul (3) din Directiva 2012/13.
- 45 Potrivit articolului 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), un act de acuzare trebuie să fie examinat într-un termen rezonabil. Se ridică problema dacă există un motiv rezonabil pentru întârzierea îndreptării neregularităților rechizitoriului, care este prevăzută de legea națională, în condițiile în care această întârziere poate dura de la câteva luni până la câțiva ani. Motive pentru această întârziere sunt cerința națională imperativă ca o procedură jurisdicțională să nu poată fi deschisă decât pe baza unui rechizoriu perfect și imposibilitatea de a-l rectifica după ce procedura jurisdicțională a fost deja deschisă.
- 46 Articolul 82 alineatul (2) TFUE prevede că, prin directive, pot fi stabilite norme minime, a căror adoptare nu împiedică statele membre să mențină nivelul lor de protecție mai ridicat; aceste directive țin seama de particularitățile tradițiilor juridice ale statelor membre. Prin urmare, se pune problema dacă reglementarea națională nu prevalează în raport cu Directiva 2012/13, astfel cum a fost interpretată de Curte în cauza C-612/15, în măsura în care reglementarea națională oferă un nivel de protecție identic sau superior, iar acest lucru are la bază tradițiile juridice naționale.
- 47 Inculpatul primește o informație cu privire la acuzare echivalentă din punct de vedere cantitativ și calitativ (clarificare în cazul unui rechizoriu ambiguu, incomplet sau contradictoriu). Această clarificare poate fi efectuată imediat în cadrul ședinței de judecată (posibilitate pe care Directiva 2012/13 o permite, conform interpretării Curții în cauza C-612/15), ea poate însă interveni și după o întârziere de câteva luni, conform cerinței imperative a procedurii naționale.
- 48 În același timp, se poate prezuma că dreptul național oferă un nivel de protecție mai ridicat, întrucât, în temeiul reglementării naționale, acuzarea îndreptată este conținută într-un text unic, în timp ce, în cazul îndreptării în cadrul ședinței a acuzării afectate de neregularități, există două texte, rechizitoriul inițial afectat de neregularități și clarificările referitoare la acesta. În consecință, nivelul de protecție în raport cu dreptul la informare prevăzut de legea națională este identic sau chiar superior celui prevăzut de Directiva 2012/13.

¹ Există două excepții: remedierea unei erori materiale vădite și modificarea acuzării după administrarea unor elemente de probă noi.

- 49 În plus, trebuie luate în considerare tradițiile juridice naționale, în conformitate cu articolul 82 alineatul (2) TFUE. Deschiderea unei proceduri jurisdicționale pe baza unui rechizitoriu neafectat de neregularități are o importanță fundamentală în ceea ce privește interpretarea juridică națională. Deși, ca urmare a necesității respectării unui termen rezonabil și din considerente de logică a procesului, Konstitutionsen sad a arătat că nu ar fi contrar Constituției să se creeze posibilitatea remedierii neregularităților rechizitoriului în cursul procedurii jurisdicționale, această interpretare nu a fost preluată nici de legiuitorul național, nici de jurisprudență.
- 50 Astfel, se pune întrebarea dacă legea națională încalcă principiului supremației dreptului Uniunii prin faptul că exclude posibilitatea clarificării rechizitoriului în cadrul ședinței și, astfel, contravine Hotărârii Kolev (C-612/15).
- 51 Cu privire la aplicarea principiului respectării demnității, acesta este postulat de două norme fundamentale. Pe primul loc se află demnitatea umană, în conformitate cu articolul 2 TUE și cu articolul 1 din cartă. Reglementarea națională privind citarea creează pentru persoanele terțe posibilitatea de a afla că persoana în cauză este inculpată în cadrul unei proceduri penale sau că a suferit un prejudiciu ca urmare a unei infracțiuni. Astfel, cu cât o persoană este mai frecvent citată, cu atât probabilitatea de a avea una din aceste calități este mai mare. Prin urmare, demnitatea umană ar fi mai puțin lezată în cazul în care necesitatea închiderii procedurii jurisdicționale și a restituirii la parchet, în vederea întocmirii unui nou rechizitoriu, este mai mare. Pe locul al doilea se află demnitatea profesională, în conformitate cu articolul 31 din cartă, în speță demnitatea profesională a judecătorilor și a procurorilor. O lege națională care nu pune la dispoziție nicio măsură procesuală de remediere imediată a neregularităților de procedură ale rechizitoriului, deși acest lucru a fost dorit de acuzare și de apărare și considerat adecvat de către instanță, creează un sentiment de neputință profesională. O lege care obligă magistrații să îndeplinească cerința termenului rezonabil, pentru ca ulterior să îi priveze de instrumentul juridic evident și normal în acest scop (îndreptarea unei neregularități a rechizitoriului în timpul ședinței în care această neregularitate a fost constatată), obligându-i în schimb să utilizeze un alt instrument juridic, care conduce la o întârziere de mai multe luni, este de natură să le încalce demnitatea profesională.

Cu privire la efectul util al unei decizii preliminare

- 52 Nici articolul 6 din directivă, nici articolul 47 al doilea paragraf din cartă nu reglementează procedura care trebuie urmată pentru a remedia neregularitățile de fond ale rechizitoriului; din acest motiv, acestea nu au un efect direct. Interpretarea Curții solicitată nu este de natură să creeze o nouă instituție juridică națională privind remedierea neregularităților rechizitoriului, Hotărârea Curții nu poate constitui ca atare un temei pentru remedierea neregularităților în cadrul ședinței pregătitoare.

- 53 Totodată, interpretarea solicitată poate avea scopul de a permite instanței de trimitere să efectueze o interpretare autonomă a dreptului național, care să ajungă la o concluzie compatibilă cu concluziile Curții referitoare la o abordare procesuală adecvată în vederea remedierii neregularităților rechizitoriului. În mod concret, există posibilitatea ca Curtea să decidă că dispozițiile coroborate ale articolului 248 alineatul 5 punctul 2, ale alineatului 1 punctul 3 și ale articolului 249 alineatul 4 punctul 1 din NPK (în cazul unor neregularități ale rechizitoriului, sunt prevăzute închiderea procedurii jurisdicționale și restituirea la parchet, în vederea întocmirii unui nou rechizitoriu) nu sunt conforme cu dreptul Uniunii, în măsura în care acestea se aplică în mod general și fără excepție în toate cazurile, chiar dacă neregularitățile constatate ar putea fi remediate, printr-o declarație imediată a procurorului, în cadrul ședinței. În acest caz, instanța de trimitere ar fi autorizată să renunțe la aplicarea acestor dispoziții. Potrivit normelor de interpretare naționale, instanța de trimitere ar aplica instituția juridică națională cea mai similară, și anume cea prin care se urmărește remedierea unei erori materiale vădite în conformitate cu articolul 248a alineatul 1 din NPK. Astfel, aceasta ar deschide procurorului posibilitatea de a remedia imediat (dacă este necesar, în termen de șapte zile) neregularitățile. Numai atunci când procurorul nu le poate remedia, instanța de trimitere ar închide procedura jurisdicțională și ar retrimite cauza în vederea întocmirii unui nou rechizitoriu. O astfel de interpretare ar fi de asemenea conformă cu decizia *Konstitutionsen* sad referitoare la acest aspect.
- 54 Mai mult, interpretarea Curții ar fi esențială pentru examinarea aspectului dacă dreptul la informare al inculpaților a fost respectat de instanțele naționale sesizate în a doua sau în a treia instanță cu litigiul principal. Mai concret: în cazul în care Curtea ar decide că, prin remedierea neregularităților în cadrul ședinței pregătitoare, a fost respectat dreptul inculpatului de a lua cunoștință de acuzarea formulată împotriva sa, instanțele superioare nu ar putea anula pe fond decizia a instanței de trimitere pentru motivul că a fost încălcat acest drept. Astfel, acest drept este încălcat atunci când neregularitățile rechizitoriului nu au fost remediate în condițiile prevăzute de legea națională și dacă, prin urmare, această remediere este lipsită de efect util. În acest mod, ar fi garantată aplicarea legii naționale în conformitate cu interpretarea Curții de Justiție.
- 55 În sfârșit, interpretarea Curții ar constitui un stimulente pentru legiuitorul național în vederea modificării în mod corespunzător a reglementării privind remedierea neregularităților rechizitoriului.